

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

REVISIONSRAPPORT
**GRUNDLÄGGANDE
GRANSKNING AV
VALNÄMNDEN**

Moa Strömkvist, Verksamhetsrevisor
Anneth Nyqvist, Certifierad kommunal revisor
Dnr: REV/00025/2022

Innehållsförteckning

1	BAKGRUND.....	3
2	SYFTE.....	3
3	AVGRÄNSNING.....	4
4	REVISIONSKRITERIER.....	4
5	ANSVARIG NÄMND/STYRELSE.....	4
6	METODER	4
7	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	5
7.1	HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?	5
7.1.1	Förändringar under året.....	5
7.1.2	Nämndens verksamhetsplan	5
7.1.3	Arbetet med fullmäktige- och nämnduppdragen.....	5
7.1.4	Vidtagna åtgärder vid avvikelser i uppdrag.....	6
7.1.5	Uppföljning.....	6
7.2	HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?	7
7.3	HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?.....	7
7.4	HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?.....	8

1 BAKGRUND

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsd all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområden. Revisorererna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år avseende nämnder och styrelser och är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningens upplägg har anpassats till Skyrevs vägledning för grundläggande granskning.

En gemensam projektplan har upprättats för samtliga nämnder. För kommunstyrelsen och fullmäktigeberedningar har separata projektplaner tagits fram. Tillkommande revisionsfrågor kan tillkomma för de enskilda nämnderna och beslutas separat.

2 SYFTE

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge underlag för revisorererna att uttala sig om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett ekonomiskt tillfredställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?
  - Verksamheten har genomförts enligt reglemente och lagstiftning.
  - Nämnden har agerat för att säkerställa att uppdragen från fullmäktige och de egna nämnduppdragen genomförs.
  - Det finns processer för planering, genomförande och uppföljning.
- Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
  - Nämnden styr verksamheten så att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramarna.
  - Det finns en tillräcklig och kontinuerlig uppföljning av ekonomin.
  - Nämnden har agerat vid budgetavvikelser.
- Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?
  - Det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll.
  - Det finns kontroller och riskhantering inom väsentliga områden.
  - Arbetet med intern kontroll är en integrerad del av organisation, system och löpande arbete.
- Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?

3 AVGRÄNSNING

Granskningen är avgränsad till verksamhetsåret 2022. Nämndens räkenskaper omfattas inte av denna granskning då de granskas i samband med kommunens bokslut.

4 REVISIONSKRITERIER

Uppfylls kraven i:

- Kommunallagen (2017:725)
- Reglemente för nämnden
- Mål och budget 2022
- Riktlinje mål och budget i Östersunds kommun
- Riktlinje planeringsförutsättningar för mål och budgetarbete
- Fullmäktigebeslut

5 ANSVARIG NÄMND/STYRELSE

Granskningen avser valnämnden.

6 METODER

Granskningen utförs genom inhämtning och granskning av relevanta dokument och intervjuer med berörda tjänstemän.

Substansgranskning utförs för att i erforderlig omfattning verifiera gjorda utsagor samt att system och rutiner fungerar på avsett sätt.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?

7.1.1 Förändringar under året

Valnämndens verksamhet varierar mellan åren och nämnden är mer aktiv under valår. I september 2022 genomfördes val till riksdag, kommun och landsting.

Inför valet 2022 ändrades riktlinjerna från nationellt håll med krav på avskärmade valseدلار. Det påverkade antalet röstmottagare i varje lokal. Nämnden uppger i sin andra delårsrapport att administrationen av allmänna val blir dyrare och mer resurskrävande för varje val. Statsbidraget uppges inte kunna täcka alla kostnader.

7.1.2 Nämndens verksamhetsplan

Enligt kommunens styrmodell ska nämnderna ta fram en verksamhetsplan som dels visar de fullmäktigeuppdrag som nämnden omfattas av, dels de uppdrag som nämnden utöver fullmäktiges uppdrag avser att ha specifikt fokus på det kommande året. Politiska nyckeltal som har direkt bäring på nämndens verksamhet ska också redovisas i nämndens verksamhetsplan tillsammans med övriga nyckeltal som bedöms nödvändiga.

Nämnderna ska följa upp och analysera vad som åstadkommit i förhållande till de kommunövergripande målen och specifikt de politiska uppdragen. Tyngdpunkten ska ligga på analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar det egna resultatet och vad det betyder för kommunen i sin helhet.¹

Valnämnden fastställde verksamhetsplan 2022 i september 2021 Dnr 00009-2021 § 14.

7.1.3 Arbetet med fullmäktige- och nämnduppdragen

Nämnden hade ett uppdrag från fullmäktige under året. "Öka kunskapen om val för förstagångsväljare och grupper med lågt valdeltagande". I förtydligandet av uppdraget framgår att uppdraget innebär att insatser för att öka kunskapen om val och demokrati ska genomföras. Fokus är förstagångsväljare och andra grupper med lågt valdeltagande. Det är också viktigt att säkerställa att alla medborgare har tillgång till tillgänglig information i lättläst form och via talsyntes samt på olika språk.

Därutöver följer nämnden löpande upp tre nyckeltal kopplade till det kommunövergripande målet "I Östersunds kommun har vi en tillväxt som är jämställd och ekonomiskt hållbar, där alla känner sig delaktiga.

Nedanstående tabell visar nämndens uppdrag från fullmäktige.

Uppdrag	Uppdragsg.	T1	T2	ÅR
Öka kunskapen om val för förstagångsväljare och grupper med lågt valdeltagande.	KF	-	-	-

Ingen uppföljning av fullmäktigeuppdraget har gjorts i tertialuppföljningarna eller årsredovisningen.

---

¹ Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun Dnr 00258-2021

7.1.4 Vidtagna åtgärder vid avvikelser i uppdrag

Inga avvikelser har redovisats.

7.1.5 Uppföljning

Nämnden har hållit sig informerad om verksamheten genom informationspunkter på nämndens sammanträden. Några informationspunkter under året:

- Resultat av processkartläggning för genomförande av allmänna val
- Kommunikation vid särskilda händelser

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt:

- Nämnden har fastställt verksamhetsplan och budget.
- Inga avvikelser från reglemente eller lagstiftning har identifierats. Omfattningen av vår granskning är begränsad och utesluter inte att avvikelser kan förekomma.
- Ingen uppföljning har gjorts av det fullmäktigeuppdrag som nämnden har för 2022.

Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att uppdragen från fullmäktige följs upp.

7.2 HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIK STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?

Kommunstyrelsen följer månatligen upp nämndernas ekonomiska resultat och prognos. Nämnderna rapporterar resultat kopplat till mål och uppdrag till fullmäktige per den sista april, augusti och december.²

I den andra tertialrapporten uttrycks att kostnaderna för ett valår är delvis svårberäknad beroende på behov av säkerhet, externa hyror, arvoden och ersättningar till röstmottagare samt inköp av material. Valnämnden har inte någon egen tjänstemannaorganisation utan personal lånas från kommunstyrelsen, ökade kostnader för övertid belastar kommunstyrelsens område kommunkansli. Ingen budgetavvikelse prognostiseras.

Resultatet för 2022 uppgick till +0,2 mkr.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden har haft en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.

- Nämnden redovisar ett resultat i balans, +0,2 mnkr.
- Nämnden har följt upp ekonomin i enlighet med kommunens riktlinjer.

7.3 HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?

Av kommunallagen och i nämndens reglemente framgår att nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Enligt riktlinje för intern kontroll och styrning ska nämnderna senast i februari varje år anta en särskild plan för den interna kontrollen. Det framgår också av nämndens reglemente att nämnden årligen ska fastställa och följa upp en plan för den interna kontrollen. Planen ska överlämnas till kommunstyrelsen senast under mars.³

Nämnden fastställde sin internkontrollplan 2022-03-04.

Nämnden har genomfört kontrollmoment enligt planerat och inga avvikelser har identifierats.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig.

- Nämnden har fastställt internkontrollplan som följs upp tertialvis.
- Samtliga kontrollmoment har genomförts.

---

² Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun Dnr 00258-2021

³ Riktlinje för intern kontroll och styrning Dnr 00273-2020

7.4 HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?

Vid föregående års grundläggande granskning lämnades ett antal rekommendationer. I tabellen nedan redovisas i vilken grad nämnden vidtagit åtgärder.

Rekommendation	Vidtagen åtgärd
Säkerställa att val genomförs på ett säkert sätt under en eventuell pandemi och enligt nya lagstiftningen.	Förtroendevalda och tjänstepersoner följer noggrant utvecklingen när det gäller smittspridningen. En mycket grundlig inventering av vallokaler görs redan under våren 2022. Utbildning i köhantering har genomförts, reserver för röstmottagare finns så att de kan fördelas på lokalerna. Lista med kontaktuppgifter och instruktioner i varje vallokal för vem som ska kontaktas om vallokalens ordning är hotad.
Att nämndens processkartläggning diarieförs och görs lättillgänglig och inte endast via verksamhetssystemet Canea One.	Processkartläggningen är detaljerad och ett bra arbetsverktyg för Valkansliet. Den finns lättillgänglig i Canea One för de som arbetar med valadministration. Kommunledningsförvaltningen ser ingen anledning att diarieföra processen i Ciceron.
Att nämnden tar fram och beslutar om internkontrollplan även mellan valåren.	Kommunledningsförvaltningen kommer årligen att ta fram internkontrollplan framledes.
Att nämnden kvalitets- och korrekturgranskar årsredovisningen innan beslut.	Fler tjänstepersoner kommer att vara involverade i att kvalitets- och korrekturgranska årsredovisningen för beslut framledes.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden har vidtagit åtgärder. När det gäller diarieföring av processkartläggning delar inte nämnden revisionens uppfattning om att denna bör diarieföras.

7.5 BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vår bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi granskat.

Bedömningen grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?	I huvudsak	Nämnden har en systematisk planering och uppföljning utifrån uppdragen. Fullmäktigeuppdraget har inte följts upp.
Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?	Ja	Nämnden redovisar ett resultat i balans. Uppföljningar har genomförts tertialvis.
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	Ja	Nämnden har fastställt och följt upp internkontrollplanen enligt kommunens riktlinjer. Samtliga kontrollmoment har genomförts.
Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?	Ja	Nämnden har vidtagit åtgärder.

Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att uppdragen från fullmäktige följs upp.

Östersund 2023-03-23

Projektledare/Kvalitetssäkring:

Projektmedarbetare:

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunal revisor

Moa Strömkvist
Verksamhetsrevisor